

Landschapsvereniging “De Kringloop”

Minicursus vogels 2018

door Leo Koster

Landschapsvereniging “De Kringloop” Linne organiseert voor de 27ste keer de minicursus vogels herkennen 2018. Voor deze cursus hebben zich 43 geïnteresseerden aangemeld, het thema; overwinterende watervogels.

Op vrijdag 2 maart 2018 wordt om 19.30 uur één informatieavond gehouden in de centrale ruimte van basisschool Triangel te Linne. De opzet van deze cursus is iets gewijzigd, om overwinterende watervogels te kunnen spotten is de start vervroegd en het aanvangstijdstip verplaatst naar 09.00 uur. Onze voorzitter, de heer Jan Hermans, heet iedereen welkom. Jan toont in het kort even het programma, de excursiegebieden krijgen de nodige aandacht, een belangrijk onderdeel blijft de vogeltopografie en uiteraard komt de soortbeschrijving van 50 vogels uitgebreid aan bod. Van de overwinterende watervogels krijgen we het winter- en niet het broedkleed te zien.

Isabellegreend, zondag, 4 maart 2018. Als ik de auto verlaat hoor ik al “blèrende” Groenlingen, Kramsvogels, Kokmeeuwen, Kauwen en Kol- en Grauwe ganzen. Om 09.00 uur geeft Jan Hermans het startsein. Onze groep 3 van de gevorderden mogen als derde vertrekken. We, we zijn met zijn zevenen, wandelen richting Maas, wij beschikken niet

Kolganzen (foto Nicky Hulsbosch)

over een telescoop. Het is te koud om aantekeningen te maken, in gedachten zal ik de route nog eens lopen en dan een verslag ervan proberen te maken. Op een hekwerk zit een duif. Even de kennis testen, een 100%-score, het is de Holenduif. Rechts in het weiland een hele grote groep voornamelijk Kolganzen. Een eenzame Knobbelzwaan komt onze kant opvliegen, doch het fraaie “zingende” geluid krijgen we niet te horen. We worden “uitgefloten” door Smienten. In een bocht van de Oolderplas zien we bij elkaar de Blauwe reiger en de Grote zilverreiger. Op de Oolderplas een enkele

Grote zaagbek en Wilde eenden. Ik draag een couplet voor uit het lied van Jo van Pol dat hij geschreven heeft ter gelegenheid van de 25 jarige Vogelcursus. Er is paniek bij Kraaien, doch een predator krijgen we niet te zien. We wandelen richting een onnatuurlijke verhoging, dit is Nijskens Nak ook wel Mosterdgreend genoemd. We wandelen richting Heerensteerten en wandelen verder tussen deze plas en de Hoge Dijk. Op Heerensteerten; Grote zaagbekken, Nonnetjes, Kuifeenden en Knobbelzwanen. Het wordt een stukje kruip-door-sluip-door. Het is nu heerlijk “vogel”-weer. We wandelen om Heerensteerten heen, we zien fraaie Beverwissels, sommige verdwijnen onder Bramenstruiken. We wandelen verder langs de onderkant van Nijskens Nak. Dan een groepje vogels die we door “foutief” licht in eerste instantie niet op naam weten te brengen, maar het zijn Groenlingen. We wandelen

richting startpunt. We zien en horen nog de Veldleeuwerik, vlak voordat we bij de auto's of fietsen zijn zien we nog een paartje Roodborsttapuiten, rond 11.30 uur neem ik afscheid.

De Brandt, zondag 18 maart 2018. Het is slechts -1°C en daarbij een zeer koude noordoostelijke wind. In het cursusboekje staat "wees op tijd en...goed gekleed, want het kan 's morgensvroeg nog flink koud zijn". De deelnemers hebben deze aanbeveling niet in de wind geslagen. Onze voorzitter deelt mede dat de excursie i.v.m. de weersomstandigheden tot ongeveer 10.30 uur duurt. Onze groep wandelt richting Visplas. Op de plas weinig watervogels, we zien wel; Kuif- en Wilde eenden, Aalscholvers en Meerkoeten, langs de rand Merels en Kramsvogels, oude knaagsporen van de Bever, maar ook fraaie Beverwissels. We lopen verder met de sterke wind in de rug, het is dan een stuk aangenamer. We wandelen richting Maas, een eenzame Reegeit rent langs de rand van de Visplas, de spiegel is goed te zien. Aan de overkant van de Maas grazen Koniks en Galloways, bij de koeien loopt nog een kalf van enkele dagen oud. Langs de oever diverse Canadese ganzen, tussen het gras Grauwe- en Kolganzen, bij de Kolganzen valt de witte

Grote zilverreiger (foto Nicky Hulbosch)

“kol” rond de snavel erg op en de donkere buikbanen. Wat verder door vliegt een Grote zilverreiger. Over de snelstromende Maas vliegt een paartje Grote zaagbekken.

We wandelen weer richting Visplas en horen en zien Grote bonte spechten in de buurt van afgestorven bomen. Ik lees het refrein voor van Jo van Pol (25 jaar vogelcursus). We zien enkele Zanglijsters die hun schuwheid hebben laten varen. Tussen het gras grote groepen Spreeuwen en Kramsvogels, we horen de Boomkruiper. We wandelen richting Huiskensplas, hierop enkele Meerkoeten en Wilde eenden, de watervogels hebben het vandaag ook niet naar hun zin.

Bij een fraaie en forse Wilg, waarin recentelijk de Bever zijn scherpe tanden heeft gezet, draag ik mijn eigen geschreven gedicht voor “Bever”. We wandelen richting auto's. In een struikje zit de Tjiftjaf, zijn kenmerkende zang krijgen we niet te horen. Jo van Pol heeft hierover een couplet geschreven, dat draag ik voor. Op de streeplijst staan 28 kruisjes, van de in het cursusboekje vermelde 24 “te verwachten vogels”, hebben wij er slechts 4 gezien. Ter afsluiting, rond 10.30 uur, laat ik nog even een niet volwassen en geprepareerde Bever zien. Ik verlang nu naar een lekkere warme tas koffie, mijn handen sla ik dan om de mok, met afbeeldingen van de IJsvogel en getekend door Marjolein Bastin, heen, ik ga dan een beetje namijmeren over deze koude ochtend.

De Kwegt/Schoorkuilen, zondag, 25 maart 2018. Vannacht heeft het lichtjes gevoren. De parkeerplaats nabij De Kwegt is te klein om alle auto's te kunnen parkeren. Wij hebben een uurtje minder in bed gelegen gelet op het begin van de zomertijd. Vanaf de parkeerplaats hebben we een goed zicht op de heringerichte plassen. Twee Grote zilverreigers zitten in het topje van een Berk, in een andere Berk ernaast zitten Aalscholvers. Verder zien we Grauwe ganzen, Futen, Kokmeeuwen, Tafel-, Krak- en Wilde eenden, en Meerkoeten. Vandaag mocht ik de telescoop lenen van Antoinette van Oosten. Van onze voorzitter mogen we vertrekken. Mijn bedoeling is om rondom het heringerichte gebied te wandelen. Vier Reeën worden gespot, de bok gaat een andere kant op. Het belooft een fraaie morgen te worden met veel zon. De Tjiftjaf zouden we vanmorgen vaak te horen krijgen. De Boomklever laat zich ook duidelijk horen. Vanaf een houten plateau zien we onder meer Knobbelswanen, Nonnetjes, Slobeenden, Nijlganzen, Blauwe reigers en nog meer Grote zilverreigers. Ik draag een gedicht voor, 't *Bleumke*. We horen de “lach” van de Groene specht, wat verder door hebben twee Grote bonte spechten onderling strijd om

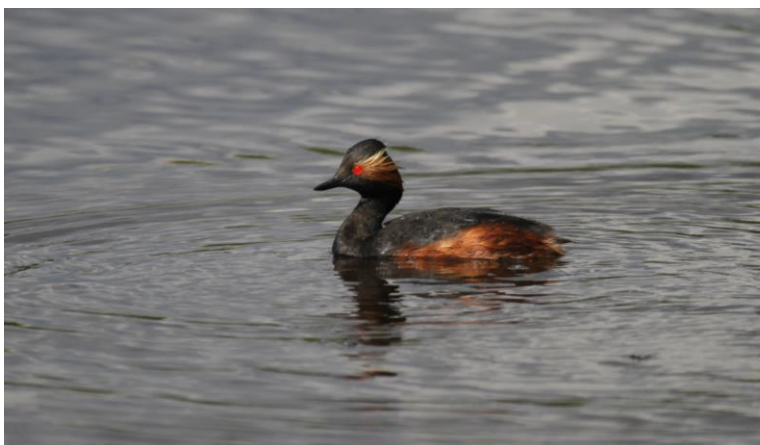

Nonnetje (foto Nicky Hulsbosch)

hun territorium. We genieten van de zang van de Geelgors. We komen bij het kanaal Wessem-Nederweert, duidelijke beverwissels kruisen het zandpad, ze verbinden het kanaal met de plas Schoorkuilen. Een Heggenmus zingt vanuit een bloeiende wilg. Op het vochtige deel van Schoorkuilen zien we een drietal Kleine plevieren. Als we op de scheiding lopen van bewerkt akkerland en de verlaagde Schoorkuilen, draag ik een gedicht voor over *De wereld*. We genieten van de zeer gevarieerde zang van de Spreeuw, hij imiteert onder meer de

Huismus en Buizerd. We komen bij andere groepen. We zien op kale grond prachtig twee zingende Kleine plevieren. Aan de rand van de plas twee paartjes Nonnetjes. Iedereen is vol lof over dit nieuw ingerichte natuurgebied. We wandelen langzaam naar onze auto's via oude, verhoogde perceelmarkeringen. We zien prachtig het baltsgedrag van echtpaar Fuut, onder aan de stam van een Zwarte els probeert een Grauwe gans haar nest te maken. Op de streeplijst staan 41 kruisjes. De temperatuur zal gestegen zijn tot 10°C.

De Lange Vlieter, zondag 8 april 2018. De laatste buitenexcursie. Op bladzijde 10 van het cursusboekje stond de startplek duidelijk vermeld, doch voor deze doodlopende weg geldt een parkeerverbod en afsleepregeling. Ik heb de auto dichtbij geparkeerd bij de voetbalvereniging Hebes. Anderen parkeerden de auto's ergens anders. Als we bij de Sint Lindertmolen staan zien en horen we al; Turkse tortels, Huismussen, Kraaien, Holenduif, Ekster en op het gras huppelen enkele Konijnen. Deze voormalige korenmolen is een standaardmolen met een wachthuisje op het balkon. Onder het luifel is een houten uurwerk te zien, de wijzers geven kwart voor twaalf aan, eronder het jaartal 1790. Het is wat bewolkt, 11°C, doch de zon zal zich van de beste kant laten zien. Rond 09.00 uur mogen de eerste groepen vertrekken, de excursieduur wordt met een half uur ingekort. We worden namelijk rond 11.00 uur verwacht bij de Heere van Heel te Heel voor een kopje

Geoorde fuut (foto Nicky Hulsbosch)

koffie. Tegen een inlandse Zomereik hangt een bosuilenkast, de bewoner niet gezien. We wandelen langs de bovenzijde van de Lange Vlieter. Krak- en Wilde eenden, Futen, Meerkoeten. We horen de Boomklever, Tjiftjaf, Heggenmus, geroffel van de Grote bonte specht en een eenzame Staartmees. Via een trap dalen we af naar de rand van de Lange Vlieter. De waterkant is geheel vrij gemaakt van opslag. Ik draag een gedicht voor; *Good Veurnumme*. We zien Bergeenden, in het topje van een boom zit een paartje Groenlingen. We zien prachtig het mannetje van de Zwartkop. De Lange Vlieter is een waterwin- en geen natuurgebied. We zien veel Kuifeenden, een Aalscholver droogt zijn veren. We horen geregeld de "lach" van de Groene specht en de typische zang van de Fitis. We wandelen langs een stenen gebouwtje. Aan deze oeverkant staan nog veel bomen en struiken, hoewel de Bever er volop aan geknaagd heeft. Wilgen laten hun fraaie bloei zien. We zien groepjes van Geoorde futen, niet in prachtkleed, maar

toch. Twee Boerenzwaluwen boven ons, “één zwaluw maakt nog geen zomer”, vandaar dat ze met zijn tweeën zijn, het is gewoon een super dag. We hebben zicht op een metershoge takkenburcht van de Bever. Het mannetje van de Brilduiker krijgen we goed in beeld. Op de open vlakte met zicht op de vele pompputten draag ik een eigen geschreven gedicht voor; *Een bonte wei*. Via een heuvel met daarop een hoogspanningsmast wandelen we naar de auto's. Lei ziet nog Dodaarzen, ik heb zo mijn twijfels, het blijken toch Georde futen te zijn. Er “vallen” enkele eenden op de plas, het zijn donkere eenden, dit zouden wel eens zee-eenden kunnen zijn. Mijn vogelboek geeft echter geen uitsluitel. De temperatuur is inmiddels gestegen tot 18°C. Op de streeplijst staan 38 kruisjes, Brilduiker en Zee-eend staan niet op de lijst. Van de 18 “te verwachten vogels”, hebben wij er slechts 4 gezien. De afsluiting vindt plaats in de Heere van Heel, onze voorzitter, de heer Jan Hermans, bedankt de aanwezigen, de gidsen en Lei Hulsbosch. Jan denkt het volgend jaar de cursus op dezelfde wijze te laten plaatsvinden. De eerste consumptie is voor rekening van De Kringloop.

Leo Koster.